

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Miroslavy Holubové a soudkyň Mgr. Jany Misiáčkové a JUDr. Marcely Plutkové v exekuční věci

oprávněného: **PROFI CREDIT Czech, a. s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha – Nové Město
zastoupený advokátkou JUDr. Kateřinou Perthenovou
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
povinnému: **Lukáš G.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Němcem
sídlem Mendíků 1396/9, 140 00 Praha

pro peněžité plnění, o zastavení exekuce

k odvolání oprávněného proti usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 17. 3. 2020, č. j. 22 EXE 1532/2014-119

takto:

- I. Usnesení okresního soudu se **potvrzuje**.
- II. Oprávněný **je povinen** zaplatit povinnému na nákladech odvolacího řízení částku **9 462,20 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce povinného Mgr. Petra Němce, advokáta se sídlem Mendíků 1396/9, Praha 4.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením okresní soud zastavil exekuci, oprávněnému uložil zaplatit soudní exekutorce Mgr. Marcele Petrošové, Exekutorský úřad Břeclav, na nákladech exekuce částku 4 235 Kč a dále mu uložil, aby zaplatil povinnému na nákladech řízení částku 9 462,20 Kč k rukám jeho zástupce.
2. Proti tomuto usnesení se oprávněný včas odvolal. Namítal, že napadené usnesení stojí převážně na nesprávném právním posouzení věci. K tvrzením o rozporu s dobrými mravy uvedl, že teze povinného jsou v rozporu se závěry Nejvyššího soudu ČR uvedenými v usnesení ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3712/2012. Poukázal, že ze závěrů Nejvyššího soudu vyplývá, že v případě rozhodčích nálezů nepřísluší exekučnímu soudu přezkoumávat, zda smlouva o spotřebitelském úvěru, respektive rozhodčí smlouva neobsahuje ujednání, které by způsobovalo významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran v neprospěch spotřebitele. Exekuční soud v řízení o zastavení exekuce nemůže přezkoumávat platnost rozhodčí doložky, zda neobsahuje ujednání,

keré by způsobilo významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran v neprospěch spotřebitele a nemůže ani z tohoto důvodu exekuci zastavit. Ze strany povinného nebylo a není tvrzeno ani prokázáno, že by zde byly natolik extrémní skutečnosti, či okolnosti, podle nichž by bylo možné dojít k závěru, že smlouva o úvěru společně s rozhodčí smlouvou jako celek by byly v kolizi s dobrými mravy, respektive s principy na ochranu spotřebitele. Povinný byl před podpisem, jak smlouvy o úvěru tak rozhodčí smlouvy seznámen se všemi podmínkami, byl o nich výslovně informován. Oprávněný dále poukázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, ze kterých vyplývá, že povinná strana uplatňuje v exekučním řízení argumentaci, která by mohla být způsobitelnou obranou v rámci instrumentů nabízených samotným zákonem o rozhodčím řízení, a které ze zjevné nedbalosti opomenula. Zákon o rozhodčím řízení a jím předznamenanou ochranu v předjímaném občanskoprávním sporném řízení nelze jednoduše obcházet v představě, že tak jako tak lze ochranu nalézt v následném exekučním řízení. Pakliže se tak má stát v exekučním řízení, pak tehdy, je-li nezbytné zasáhnout z pozic argumentačně mimořádně silných, především ústavněprávních. Žádný takový argument, který by byl v kolizi se základními principy demokratického právního vztahu řádu, však povinný nevznáší. Oprávněný dále poukázal na usnesení Krajského soudu v Praze č. j. 22 Co 218/-325 ze dne 27. 12. 2018, v němž odvolací soud mimo jiné uvedl, že ani smlouva o spotřebitelském úvěru uzavřená mezi účastníky nevybočuje svým obsahem z běžně uzavíraných smluv o spotřebitelském úvěru v nebankovním sektoru. Povinný byl při sjednání smlouvy přehledným způsobem informován o výši úroků jako ceny plnění, stejně tak o výši celkové částky, kterou bude povinen uhradit, a tak měl možnost posoudit dopady úvěrové smlouvy do své majetkové sféry. V daném případě nešlo o úvěr s krátkou dobou splatnosti, u něhož by bylo možné dovodit záměr věřitele v krátkém časovém období navýšit úvěrovanou částku o další peněžní nároky sankční povahy. Vrácení úvěru bylo rozloženo na splátky v přiměřené měsíční výši obsahující, jak půjčenou jistinu, tak úrok, který byl ve smlouvě řádně označen a povinný s ním byl řádně seznámen. Ujednání o zesplatnění celého úvěru, které umožňuje ustanovení § 1931 občanského zákoníku, nebylo vázáno na prodlení v řádu dnů, ale standardně na prodlení se dvěma měsíčními splátkami, případně na trvání prodlení s platbou více než 60 dnů. Motivace ke splnění smluvní povinnosti pak byla utvrzena pouze smluvní pokutou. Ujednání o výši smluvní pokuty nelze s ohledem na v minulosti přijatou judikaturu týkající se přiměřenosti výše smluvních pokut hodnotit jako ujednání, které by bylo v příkrém rozporu s dobrými mravy. Jednorázová smluvní pokuta ve výši 25 % z dlužné částky není sankcí za prodlení s úhradou splátek řádu několika dnů či týdnů, ale nárokem vzniklým až po zesplatnění úvěru a tedy sankcí vzniklou až po předchozím opakovaném a déletrvajícím neplnění povinností povinného ze smlouvy. Sazba druhé smluvní pokuty (běžící do budoucna) rovněž svou výší nevybočuje z ustálené soudní praxe. S povinným lze souhlasit, že sjednaná výše úroků výrazně převyšuje úrokovou sazbu obvykle poskytovanou bankami v době sjednání smlouvy, na druhou stranu soudní praxe rovněž dovodila, že jako přiměřenou lze hodnotit i sazbu, která několikanásobně převyšuje sazbu obvyklou, pokud je to omluvitelné rizikovostí transakce. Podle ustálené soudní praxe ujednání o úrocích je ujednáním, které lze oddělit od ostatního obsahu smlouvy o úvěru a případná neplatnost takového ujednání pro rozpor s dobrými mravy nezpůsobuje neplatnost smlouvy o úvěru jako celku, je to důvodem pro to, aby nalézací soud přistoupil ke korekci sjednané výše úroku. Posouzení těchto aspektů patří typicky do nalézacího řízení, bylo čistě na povinném, aby svoji obranu uplatnil již v rámci rozhodčího řízení či řízení o zrušení rozhodčího nálezu, případně sám inicioval spor u finančního arbitra. Za stěžejní oprávněný považuje nutnost upozornit na to, že povinný proti smluvním podmínkám úvěrové smlouvy ničeho nenamítal, rovněž ani nevznášel žádné námítky vůči smluvním pokutám a smluvnímu úroku. Nevyužil žádných prostředků, kterými by mohl zvrátit výsledek rozhodčího řízení, přestože byl i na tyto možnosti upozorněn. S námítkami, které by, případně mohly být způsobitelné zvrátit výsledek rozhodnutí v jeho prospěch, přichází až ve fázi exekučního řízení. Oprávněný upozorňoval, že smyslem exekučního řízení není právo nalézat, ale pouze vykonat to, co bylo uloženo exekučním titulem. Přesto spotřebiteli je ochrana poskytována i v rámci exekučního řízení, a to dokonce v případech, kdy je spotřebitel po celou dobu neaktivní,

svá práva se ani nepokoušel hájit v rozhodčím řízení, ačkoliv si je jeho průběhu dobře vědom, ani se nepokusil rozhodčí nález zvrátit tomu odpovídajícími prostředky – žalobou na zrušení rozhodčího nálezu před soudem. Soud prvního stupně se žádným způsobem nevypořádal s otázkou, zda takový přístup je žádoucí z hlediska morálního a výchovného, když takto bylo dáno společnosti najevo, že při uzavírání smluv není nutné přemýšlet o jejich dopadu do majetkové sféry, ani se bránit v nalézacím řízení, protože dojde-li na exekuci, bude přece "zjednána" náprava. To nemůže vést k ničemu jinému než k ještě větší nezodpovědnosti subjektů právních vztahů, k potlačení smyslu nalézacího řízení a opravných prostředků a k nečinnosti účastníků nalézacího řízení. Takovýto výklad soudu prvního stupně zbortil mimo jiné jednu z nejzákladnějších procesněprávních zásad, a to zásadu, podle níž jen bdělým svědčí jejich práva. Oprávněný nadále zastává názor, že ze strany povinného nebylo žádným způsobem prokázáno, že by zde byly natolik extrémní skutečnosti, či okolnosti, podle nichž by bylo možné dojít k závěru, že smlouva o úvěru společně s rozhodčí smlouvou jako celek by byly v kolizi s dobrými mravy, respektive s principy na ochranu spotřebitele. Dále odvolatel namítl, že podle jeho názoru byl úrok sjednán v zákonných limitech. Poukázal, že je třeba vzít v úvahu, že oprávněný je nebankovním poskytovatelem úvěru, přičemž v této sféře nebankovních poskytovatelů úvěrů a obdobných finančních produktů je zcela běžné a spravedlivé, že úroky jsou o něco vyšší než u bankovních subjektů, když třeba zohlednit vyšší rizikovitost poskytování úvěrů. Dohodly-li se smluvní strany na poskytnutí úvěru za určitých podmínek, je obecně nezbytné vycházet z premisy, že tak učinily po pečlivém zvážení všech důsledků z toho plynoucích; opačný závěr by byl totiž v přímém rozporu se zásadou "pacta sunt servanda" tedy, že smlouvy musí být plněny. Sjednané úroky jsou přitom ovlivněny celou řadou faktorů, mezi které patří, například požadavek na rychlost poskytnutí úvěru, jeho krátkodobost či naopak dlouhodobost, atd. Oprávněný je přesvědčen, že předmětná úvěrová smlouva je v celém svém rozsahu platná a strany v celém svém rozsahu zavazuje, když byla takto smluvními stranami uzavřena. V další části odvolání oprávněný zpochybňoval postup soudu, pokud by posuzoval výši úroků podle databáze ARAD. Oprávněný zdůraznil, že ve vztahu k úroku podle smlouvy o úvěru povinný svým podpisem pod smlouvou o úvěru stvrdil i to, že souhlasí se smluvními ujednáními k této smlouvě. V okamžiku uzavření smlouvy dlužník proti ujednáním o smluvním úroku ničeho nenamítal a naopak, poskytnuté finanční prostředky přijal a zavázal se je splatit za podmínek ve smlouvě o úvěru uvedených. V případě, že by povinný neměl zájem o poskytnutí peněžních prostředků za podmínek uvedených ve smlouvě o úvěru, nemusel, v souladu se zásadou autonomie vůle, smlouvu o úvěru uzavírat a mohl se se žádostí o poskytnutí peněžních prostředků obrátit na jinou, třetí osobu. S ohledem na uvedené je oprávněný toho názoru, že úrok není v rozporu s dobrými mravy, když povinný s jeho výší souhlasil a v souladu se zásadou autonomie vůle smlouvu o úvěru za podmínek v nich uzavřených uzavřel. Výše úroků je zcela přiměřená a odpovídající. Povinný měl dostatečný časový prostor se se smluvními ujednáními seznámit. Pokud jde o tvrzenou neplatnost úvěrové smlouvy, rozhodčí smlouvy a smluvních ujednání z důvodu formulářové podoby smlouvy oprávněný poukázal, že povinný vše stvrdil svým podpisem, byl přehledným způsobem informován o způsobu zajištění mechanismem smluvních pokut v případech absence řádného splácení. Poučení povinného bylo provedeno s dostatečným předstihem před tím, než povinný smlouvu podepsal. K tvrzení o nedostatečném posouzení úvěruschopnosti oprávněný uvedl, že tyto námitky považuje za irelevantní, neboť při hodnocení příjmů a výdajů vycházel z údajů uvedených klientem. V rámci příjmové stránky povinný doložil potvrzení zaměstnavatele o průměrné výši čistého měsíčního příjmu za období od prosince 2012 do 1. 3. 2013, což představovalo částku ve výši 20 452 Kč, povinný žádné další příjmy neuvedl. Dále poukázal na uvedené výdaje klienta s tím, že daná výše měsíční splátky činila toliko 38,9 % volných zdrojů ke splácení. Oprávněný byl, tedy v tomto směru obezřetný. Vlivem administrativního pochybení došlo při zpracování údajů k nepřesnosti ze strany úvěrového poradce, když nesprávně uvedl navíc druhý výdaj na příjmech ve výši 18 000 Kč, se kterým pak kalkuloval a dále nesečetl celkovou výdajovou stránku. I přes tyto nedostatky nedošlo k výraznému narušení schopnosti povinného splácet a jedná se čistě o administrativní nesrovnalost a i v případě,

kdyby povinnému zbývalo na volných zdrojích pouze 6 200 Kč a po odečtení splátky předmětného úvěru celkem 2 832 Kč, představovala by tato částka dostatečný finanční zdroj pro zajištění výživy a základních potřeb. V další části odvolání se vyjadřoval k nákladům řízení a odkazoval na řadu rozhodnutí Ústavního soudu ČR. Navrhl, aby napadené usnesení bylo změněno tak, že exekuce vedená na majetek povinného se nezastavuje.

3. Povinný navrhl, aby napadené usnesení bylo potvrzeno.
4. Krajský soud po provedeném odvolacím jednání, při kterém provedl dokazování, přezkoumal napadené usnesení okresního soudu, řízení, které předcházelo jeho vydání, se závěrem, že odvolání není důvodné.
5. Ze spisu vyplývá, že v projednávané věci se oprávněný podaným exekučním návrhem ze dne 10. 12. 2013 domáhal nařízení exekuce na majetek povinného a pověření soudního exekutora pro vymožení peněžité pohledávky ve výši 152 974 Kč s příslušenstvím, pro náklady nalézacího řízení a smluvní pokuty na základě rozhodčího nález, který vydal rozhodce Mgr. Jan Fišer dne 1. 10. 2013, sp. zn. 103 Rozh 3930/2013-7. Okresní soud provedením exekuce dne 5. 5. 2014 pověřil soudní exekutorku Mgr. Marcelu Petrošovou, Exekutorský úřad Břeclav. Povinný podáním ze dne 11. 10. 2019 navrhl, aby exekuce byla zastavena, v obsáhlém návrhu zpochybňoval vykonatelnost exekučního titulu. Exekuční soud napadeným usnesením exekuci zastavil.
6. Krajský soud ve věci nařídil odvolací jednání, u kterého provedl dokazování. Z provedených důkazů zjistil toto:
  - z rozhodčího nález vydaného rozhodcem Mgr. Janem Fišerem dne 1. 10. 2013, č. j. 103 Rozh 3930/2013-7, že tímto byl na základě podané rozhodčí žaloby ze dne 19. 7. 2013 povinný zavázán zaplatit oprávněnému částku 152 974 Kč spolu s ročním úrokem z prodlení ve výši 8,05% z této částky od 19. 7. 2013 do zaplacení a smluvní pokutu ve výši 0,15% denně za každý den prodlení s úhradou částky 121 248 Kč od 27. 6. 2013 do zaplacení, a to vše do tří dnů od právní moci rozhodčího nález a dále byl povinný zavázán zaplatit oprávněnému náklady rozhodčího řízení ve výši 19 298,40 Kč k rukám jeho zástupce. Rozhodčí nález je opatřen doložkou právní moci nastalou dne 18. 10. 2013 a doložkou vykonatelnosti nastalou dne 22. 10. 2013. Rozhodčí nález byl povinnému doručován na adresu xxx dne 8. 10. 2013. Na uvedené adrese nebyl povinný zastížen, protože neměl domovní schránku, byla zásilka vrácena zpět odesílateli Rozhodčí společnosti Pardubice s. r. o. Z obálky o doručování rozhodčího nález vyplývá, že je na její zadní straně uvedeno, že na doručovací adrese sídlí pouze Magistrát města.
  - z návrhu na zahájení rozhodčího řízení ze dne 19. 7. 2013, že povinný byl v něm označen bytem xxx, a adresou pro doručování xxx.
  - z obsahu rozhodčího spisu dále vyplývá, že oprávněný předložil listiny zasílané povinnému na adresu xxx. Rozhodce zaslal povinnému výzvu k vyjádření na adresu xxx. Obálka se vrátila zpět s tím, že na uvedené adrese sídlí pouze Magistrát města Opavy.
  - z návrhu na uzavření smlouvy o revolvingovém úvěru ze dne 8. 3. 2013, že povinný navrhl oprávněnému uzavření smlouvy o poskytnutí revolvingovém úvěru s tím, že základní celková výše spotřebitelského úvěru měla činit 40 000 Kč, základní doba trvání spotřebitelského úvěru měla činit 36 měsíců, základní celková částka splatná úvěrovaným měla činit 121 248 Kč, celková výše měsíční splátky činila 3 368 Kč, výpůjční úroková sazba úvěru měla činit 148,18% a byla dohodnuta jako pevná výpůjční úroková sazba na celou dobu splácení úvěru (bez revolvingu). Výše revolvingu měla činit 24 250 Kč s tím, že při poskytnutí každého revolvingu se celková výše splatná úvěrovaným navyšuje o 80 832 Kč a doba trvání spotřebitelského úvěru se poskytnutím každého revolvingu prodlužuje o 24 měsíců. Výpůjční úroková sazba u revolvingu činí 123,29 % a předpokládaná výše RPSN

úvěru po provedení revolvingu činí 125,76 %. Dále bylo z úvěrové smlouvy zjištěno, že povinný jako trvalé bydliště označil adresu: xxx, jako adresu pro doručování uvedl: xxx.

- z dopisu oprávněného adresovaného povinnému ze dne 21. 3. 2013 na adresu xxx, že oprávněný sdělil povinnému, že akceptoval návrh na uzavření smlouvy o revolvingovém úvěru s tím, že výše procentní sazby nákladů (RPSN) na spotřebitelský úvěr činí 144,35%.
- z rozhodčí smlouvy, že tato byla uzavřena dne 8. 3. 2013 jako samostatná smlouva. Podle této smlouvy se účastníci dohodli, že veškeré spory budou v 1. stupni rozhodovány kterýmkoliv z rozhodců uvedených v bodě 3.3 rozhodčí smlouvy, kterému žalobce doručí žalobu. Mezi vyjmenovanými rozhodci je uveden jako pátý v pořadí Mgr. Jan Fišer. Dále bylo z rozhodčí smlouvy zjištěno, že povinný je v ní označen jménem, příjmením a rodným číslem, není uvedena jeho adresa. Podle čl. V, bod 5.1.1. rozhodčí smlouvy písemnosti ze sporu zasílá stranám rozhodce, a to na adresu, kterou strana uvedla, popřípadě na adresu bydliště nebo sídla, pokud strana neuvedla jinou adresu. Podle bodu 5.1.2 rozhodčí nálezy se doručují do vlastních rukou doporučeným dopisem s potvrzením o doručení. Podle bodu 5.1.5. věta druhá písemnost určená k doručení do vlastních rukou, kterou adresát přes oznámení doručující pošty nevyzvedl, se považuje za doručenu poslední den úložné lhůty, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Podle bodu 5.1.7. jestliže se nepodařilo doručit na poslední známou adresu účastníka, který ne zvolil ani právního zástupce, ani zmocněnce k přijímání písemností, může mu rozhodce jmenovat opatrovníka k přijímání písemností. Den doručení opatrovníkovi se považuje za den doručení adresátu, jemuž byl ustanoven opatrovník k přijímání písemností.
- z faktury č. 913035772 ze dne 8. 7. 2013, že povinnému byla fakturována smluvní pokuta 25% z dlužné částky na nové jistině úvěru dle čl. 12, odst. 12.5 smluvních ujednání ve výši 30 312 Kč.
- ze smluvních ujednání smlouvy o revolvingovém úvěru bylo zjištěno, že v článku 12 jsou uvedeny sankce pro případ prodlení s úhradou splátky nebo její částí v návaznosti na dobu, po kterou je dlužník v prodlení. V bodě 12.1 byla sjednána smluvní pokuta 8 % z dlužné splátky v případě prodlení 15 dnů a smluvní pokuta 13 % z dlužné splátky v případě prodlení 30 dnů (nad rámec prvně sjednané smluvní pokuty). V bodě 12.4 bylo uvedeno, že pokud dojde k zesplatnění úvěru, veškeré nezaplacené původní splátky (zahrnující jak jistinu úvěru, tak běžný úrok úvěru) se stávají součástí „nové jistiny úvěru“. Tuto novou jistinu jsou dlužníci povinni zaplatit úvěrujícímu nejpozději v den následujícím po dni, kdy k tomuto zesplatnění úvěru došlo. Úvěrující se oprávněn požadovat, aby dlužníci v případě prodlení s hrazením takto zvýšené jistiny platili zákonem stanovenou sazbu úroku z prodlení z celé této nově vzniklé jistiny (tedy z celé nové jistiny úvěru). V bodě 12.5 byla stanovena smluvní pokuta ve výši 25 % z nové jistiny úvěru v případě prodlení a podle bodu 12. 7. byla v případě, že nebude zaplacená částka odpovídající nové jistině úvěru ani v den následujícím po dni, kdy k zesplatnění došlo, vzniká dlužníkům povinnost zaplatit úvěrujícímu smluvní pokutu ve výši 0,15% z nové jistiny úvěru za každý den prodlení.
- z hodnocení klienta, že jako příjem povinného byla uvedena částka 20 452 Kč (tato byla přeškrtnuta a uvedena částka 18 000 Kč), do výdajů byla uvedena částka 3 800 Kč, dále částka 2 000 Kč (počet nezaopatřených dětí krát 2 000 Kč), splátky půjček 2 000 Kč, nájemné, inkaso ve výši 4 000 Kč, celkem výdaje 9 800 Kč, jako volné zdroje byla uvedena částka 10 652 Kč, vedle této částky byla uvedena částka 8 200 Kč. Bylo uvedeno, že povinný je svobodný, bydlí v pronájmu.
- z potvrzení zaměstnavatele xxx ze dne 14. 3. 2013, že povinný za poslední tři kalendářní měsíce měl čistý příjem 20 452 Kč měsíčně.
- ze smlouvy o osobním účtu, že povinný má zřízen účet u České spořitelny a.s.

- ze smlouvy o nájmu bytu ze dne 2. 1. 2012, že povinný hradí nájemné ve výši 4 000 Kč měsíčně.
  - z výpisu z CEO, že povinný má evidován trvalý pobyt na adrese xxx od 3. 6. 2009.
7. Podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ust. § 52 odst. 1 ex. řádu exekuce bude zastavena, jestliže je nepřipustná, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.
  8. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění účinném do 30. 12. 2013 (dále jen „zákon o rozhodčím řízení“), strany se mohou dohodnout, že o majetkových sporech mezi nimi, s výjimkou sporů vzniklých v souvislosti s výkonem rozhodnutí a incidenčních sporů, k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu nebo o nichž to stanoví zvláštní zákon, má rozhodovat jeden nebo více rozhodců anebo stálý rozhodčí soud (rozhodčí smlouva). Podle odst. 3 rozhodčí smlouva se může týkat a) jednotlivého již vzniklého sporu (smlouva o rozhodci), nebo b) všech sporů, které by v budoucnu vznikly z určitého právního vztahu nebo z vymezeného okruhu právních vztahů (rozhodčí doložka).
  9. Podle § 3 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení rozhodčí smlouva musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná. Písemná forma je zachována i tehdy, je-li rozhodčí smlouva sjednána telegraficky, dálnopisem nebo elektronickými prostředky, jež umožňují zachycení jejich obsahu a určení osob, které rozhodčí smlouvu sjednaly. Podle odstavce 3 sjednává-li se rozhodčí smlouva pro případ řešení sporů ze spotřebitelských smluv, musí být sjednána samostatně a nikoliv jako součást podmíněk, jimiž se řídí smlouva hlavní; jinak je neplatná.
  10. Podle ust. § 19 odst. 1 zák. č. 216/94 Sb. ve znění platném do 31. 12. 2013 strany se mohou dohodnout na postupu, kterým mají rozhodci vést řízení.
  11. Podle ust. § 23 písm. a/ téhož zákona rozhodčí řízení končí právní mocí rozhodčího nálezu.
  12. Odvolací soud dospěl stejně jako okresní soud k závěru, že je nutno exekuci zastavit.
  13. Podle názoru odvolacího soudu rozhodčí nález, na základě kterého se oprávněný domáhal pověření exekutora a provedení exekuce, není vykonatelným exekučním titulem, protože nebyl povinnému řádně doručen. Z obsahu rozhodčí smlouvy vyplývá, že strany se dohodly na postupu pro doručování rozhodčího nálezu tak, že podle čl. V, bod 5.1.1. rozhodčí smlouvy písemnosti ze sporu zasílá stranám rozhodce, a to na adresu, kterou strana uvedla, popřípadě na adresu bydliště nebo sídla, pokud strana neuvedla jinou adresu. Podle bodu 5.1.2 rozhodčí nálezy se doručují do vlastních rukou doporučeným dopisem s potvrzením o doručení. Podle bodu 5.1.5. věta druhá písemnost určená k doručení do vlastních rukou, kterou adresát přes oznámení doručující pošty nevyzvedl, se považuje za doručenu poslední den úložné lhůty, i když se adresát o uložení nedozvěděl.
  14. V rozhodčí smlouvě nebyla uvedena žádná adresa povinného, rozhodčí nález byl povinnému doručován na adresu xxx, i když podle dohody účastníků měl být doručován na adresu bydliště nebo sídla povinného. Obálka se vrátila s tím, že zásilku nebylo možno vhodit do schránky adresáta a s poznámkou, že na uvedené adrese sídlí pouze Magistrát města Opavy. Uvedená adresa nemohla být bydlištěm povinného, když je sídlem pouze Magistrátu města Opavy. Pojem bydliště je zapotřebí odlišit od adresy trvalého pobytu evidované v CEO. Bydlištěm je místo, kde se člověk jako fyzická osoba trvale zdržuje, kde skutečně bydlí. Veřejnoprávní pojem „trvalý pobyt“ má jen evidenční charakter a adresa trvalého pobytu a adresa bydliště může ale i nemusí být stejná. Rozhodce pokus o doručení na adresu xxx, nečinil, i když z obsahu návrhu na zahájení rozhodčího řízení tato adresa povinného vyplývá, stejně i z ostatních listin, které oprávněný povinnému zaslal a které k rozhodčí žalobě oprávněný doložil a vyplývá i z obsahu uzavřené

úvěrové smlouvy. Byly tedy dány předpoklady pro zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

15. Podle názoru odvolacího soudu dále byly splněny i jiné předpoklady pro zastavení exekuce, neboť konkrétní podmínky, za nichž došlo k uzavření smlouvy o revolvingovém úvěru, ve svém souhrnu naplňují kritérium tzv. zjevné nespravedlnosti, jak jej v rozhodovací praxi vymezil Ústavní soud. V této části se odvolací soud shoduje se závěry soudu 1. stupně.
16. V rozhodovací praxi Nejvyššího soudu ČR je i nadále akceptován názor, že exekuční soud není oprávněn přezkoumávat věcnou správnost exekučního titulu. Ani Ústavní soud ve svém rozhodování nedal jednoznačně najevo, že by exekuční soudy měly přezkoumávat rozhodčí nálezy z hlediska jejich věcné správnosti, když exekuční řízení je ze své podstaty určeno pouze pro faktický výkon rozhodnutí, nikoli pro autoritativní nalézání práva, a není ani řízením přezkumným (srov. například nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2012, sp. zn. I. ÚS 871/11, bod IV, nálezy ze dne 3. dubna 2012, sp. zn. IV. ÚS 2735/11, bod 14, 15).
17. Ústavní soud však v nálezu ze dne 26. 1. 2012, sp. zn. I. ÚS 199/11, stanovil kritérium zjevné nespravedlnosti pro posuzování rozhodčích nálezů jako způsobilých exekučních titulů, podle něhož nelze připustit, aby se případné soudní ochrany dostávalo subjektům, které evidentně poškozují práva svých klientů kombinací celé řady právních prostředků, jimiž může být dotčena nejen sféra právní, ale v konečném důsledku i osobní sféra klienta. Z uvedeného je zřejmé, že by vždy mělo jít o posouzení souhrnu konkrétních smluvních podmínek i okolností, za nichž byla uzavřena smlouva o půjčce (či úvěru) a rozhodčí smlouva, zda jde o exces mimořádně silný, v kolizi se základními principy demokratického řádu, neboť pouze v takovém případě lze povinnému poskytnout ochranu v exekučním řízení. K obdobným závěrům dospěl i Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 4022/2017 a Ústavní soud v nálezu sp. zn. III. ÚS 4084/12 a řadě dalších (např. sp. zn. 20 Cdo 1387/2016).
18. Odvolací soud v té souvislosti poukazuje rovněž rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 8. 2019, sp. zn. 20 Cdo 1612/2019, ve kterém je vyjádřen závěr, že ačkoliv přezkum věcné správnosti vykonávaného exekučního titulu není jako takový v exekučním řízení přípustný, není vyloučeno, aby se otázka platnosti hlavní (zde úvěrové) smlouvy stala významnou pro hodnocení i na ni navazující rozhodčí smlouvy, a to s tím rozhodným směřováním, jímž je posouzení, zda vzhledem k jejímu obsahu a procesu jejího sjednání byla dána pravomoc rozhodce k vydání vykonávaného rozhodčího nálezu. I přesto, že neplatnost smlouvy hlavní sama o sobě nezpůsobuje neplatnost smlouvy rozhodčí (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. 29 Odo 1222/2005) a ani neplatnost rozhodčí smlouvy není v daném případě odvoditelná ze samotného jejího obsahu, nelze opomenout uvážit, zda obojí ve svém celku (jak obsahovém, tak procedurálním) není postiženo kolizí se zde rozhodnými dobrými mravy, resp. se zákonnými principy ochrany spotřebitele.
19. Pro závěr, zda úvěrová smlouva uzavřená mezi účastníky je neplatná (a proto je neplatná i rozhodčí smlouva a není dána pravomoc rozhodce) ve smyslu rozhodovací praxe Ústavního soudu, je třeba zkoumat, za jakých okolností byla uzavřena, a to za pomoci kritérií judikaturou Nejvyššího soudu vytýčených ve vztahu ke smluvní pokutě, úrokům, zajištění pohledávky atd. Současně je nezbytné zohlednit i konkrétní okolnosti, za kterých byla úvěrová smlouva uzavírána (viz usnesení NS ČR sp. zn. 20 Cdo 1387/2016).
20. Pokud jde o skutkový stav, pak v posuzované věci oprávněný jako věřitel poskytl povinnému na základě smlouvy spotřebitelský úvěr v základní výši 40 000 Kč s tím, že doba trvání spotřebitelského úvěru měla trvat 36 měsíců, výše měsíční splátky byla sjednána ve výši 3 368 Kč. Výpůjční úroková sazba úvěru činila 148,18 % a byla dohodnutá jako pevná výpůjční úroková sazba na celou dobu splácení úvěru, výše procentní sazby nákladů (RPSN) na spotřebitelský úvěr činila 144,35 %. Základní částka, kterou měl povinný zaplatit, činila 121 248 Kč. Uvedené smluvní podmínky, spolu s ujednáním o sankcích (jak vyplývá z jednotlivých bodů čl. 12 smluvních

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Gaždová.

podmínek) neměl povinný - za okolností, za nichž došlo k sjednání úvěru a rozhodčí smlouvy - možnost zásadním způsobem předem ovlivnit; rozhodčí smlouva, návrh úvěrové smlouvy, smluvní ujednání smlouvy byly v písemné podobě oprávněným předem připravené a povinnému předloženy k podpisu.

21. Smlouva o revolvingovém úvěru uzavřená mezi účastníky byla podle názoru odvolacího soudu značně nevyvážená, a to v neprospěch povinného. Takto sjednaná úvěrová smlouva s uvedenými smluvními ujednáními vyvolává značnou nerovnováhu mezi smluvními stranami. Pokud jde o úrokové sazby při sjednávání úvěru od nebankovních společností, lze akceptovat vyšší úrokové sazby než u bank, protože cílovou skupinou těchto nebankovních společností poskytujících spotřebitelské úvěry jsou osoby, které nesplňují přísnější kritéria vyžadovaná bankami, a poskytování úvěru je spojeno s vyšší mírou rizika nesplacení. Úrokové navýšení však musí mít své limity i u nebankovních úvěrů, úroková sazba a RPSN v daném případě překračující 100 % ročně (a to každá tato sazba), pak tuto míru i s přihlédnutím k výše uvedenému překračují. Postup zvolený oprávněným nelze odůvodnit ani zvýšeným podnikatelským rizikem. Dle výše citované judikatury, zásadní vadou exekučního titulu je také přiznání úroků z prodlení ve zcela nepřiměřené výši, která již není v souladu s ústavním pořádkem. V těchto případech je třeba, aby obecné soudy poskytly povinnému a jeho majetku soudní ochranu (čl. 11 a čl. 36 odst. 1 Listiny) tím, že exekuci zastaví. Jen pro úplnost se dodává, že na závěru o nevyváženosti smlouvy nic nemění skutečnost, že rozhodce v exekučním titulu přiznal úroky v jiné (nižší) výši.
22. Z rozhodnutí NS ČR sp. zn. 20Cdo 1612/2019 (a řady dalších) vyplývá, že obecné soudy jsou rovněž povinny zkoumat, zda poskytovatel úvěru před uzavřením úvěrové smlouvy posoudil schopnost spotřebitele úvěr splácet (jeho úvěruschopnost). Nedošlo-li k tomu, bylo by možné hodnotit úvěrovou smlouvu jako rozpornou s dobrými mravy, v té souvislosti jako neplatnou na ni navazující rozhodčí smlouvu, čímž by zanikla pravomoc rozhodce a byl by dán důvod pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. Posouzení, zda je reálné splacení dluhu, je výchozí zásadou, kterou by jako obecný princip měly soudy vzít v úvahu bez ohledu na to, zda je v nějakém zákoně výslovně zakotven anebo nikoliv (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III US 4129/18).
23. Dle názoru odvolacího soudu nebyla ani dostatečně prověřena úvěruschopnost povinného, resp. získané poznatky měly vést oprávněného k závěru o nedostatečné schopnosti povinného úvěr splácet řádně. Z listiny „hodnocení klienta“ vyplývá, že jako pravidelný měsíční příjem povinného byly uvedeny příjmy v celkové výši 20 452 Kč (příjem ze zaměstnání). Výdaje měly činit částku 9 800 Kč a volné zdroje částku 10 652 Kč (případně 8 200 Kč). Z uvedeného přehledu vyplývá, že v případě povinného vyplývala určitá rizikovost poskytnutí úvěru. Z volných prostředků byl sice povinný schopen splátky ve výši 3 368 Kč měsíčně hradit, ale po úhradě všech základních plateb by mu k zajištění dalšího živobytí zůstala k dispozici pouze částka cca 7 300 Kč.
24. Usnesení okresního soudu, kterým byla exekuce v celém rozsahu zastavena, je proto z výše uvedených důvodů věcně správné, a proto je podle ust. § 219 o. s. ř. odvolací soud potvrdil včetně správného výroku o nákladech exekuce a nákladech řízení účastníků. Lze konstatovat, že v této věci oprávněným požadované plnění nepřiměřeně postihuje povinného, jsou tedy splněny zákonné důvody pro zastavení exekuce rovněž podle ust. § 268 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.
25. Odvolací soud ve vztahu k rozhodování o nákladech exekuce při hodnocení otázky procesního zavinění na zastavení exekuce ve smyslu ustanovení § 89 exekučního řádu neshledal žádné důvody pro postup dle ust. 150 o. s. ř. Jak již obsáhle dovodila soudní praxe, oprávněnému je možno (obecně) v souvislosti se zastavením exekuce uložit povinnost k zaplacení nákladů exekuce a nákladů řízení povinnému pouze v případech, kdy lze na jeho straně shledat procesní zavinění na zastavení exekuce, a to zejména v situacích, kdy před podáním návrhu na nařízení exekuce nedbal požadavku náležité opatrnosti a pečlivosti a návrh podal a exekuci nadále vedl, ačkoliv mohl nepříznivý výsledek exekuce předvídat. Zavinění ve vztahu k zastavení exekuce v této věci je třeba

v návaznosti na výše vyslovené závěry spatřovat u oprávněného. Oprávněný podal exekuční návrh v době, kdy soudní judikatura ve vztahu k posuzování rozhodčích doložek byla ustálena, se zastavením exekuce nesouhlasil – a vyvolal i toto odvolací řízení.

26. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud dle ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 142 odst. 1 o. s. ř. a přiznal náhradu těchto nákladů povinnému, který byl v odvolacím řízení úspěšný. Odvolací náklady sestávají z odměny za právní zastoupení, a to za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání) po 3 610 Kč (podle § 7 bod 5 a § 11 odst. 2 písm. e/ vyhl. č. 177/96 Sb.) celkem 7 220 Kč, 2 RP ve výši 300 Kč a 21% DPH. Celkem bylo povinnému přiznáno na nákladech řízení 9 462,20 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **je** možno za podmínek ust. § 237 o. s. ř. podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, a to do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení prostřednictvím soudu, který rozhodoval v 1. stupni. O přípustnosti dovolání je oprávněn rozhodnout jen Nejvyšší soud (§ 239 o. s. ř.).

Ostrava 23. července 2020

JUDr. Miroslava Holubová v. r.
předsedkyně senátu